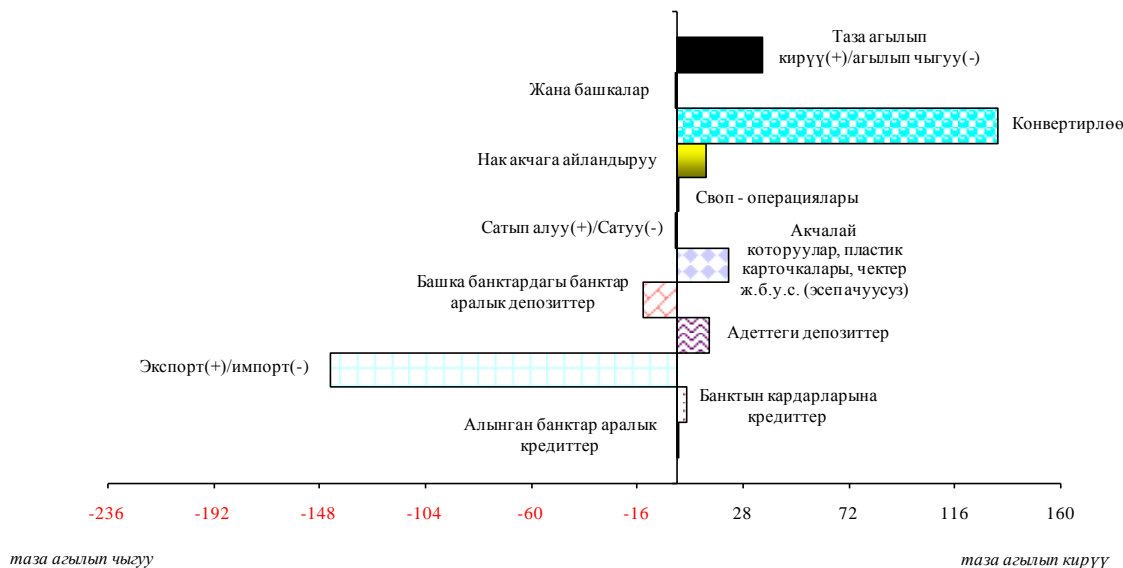
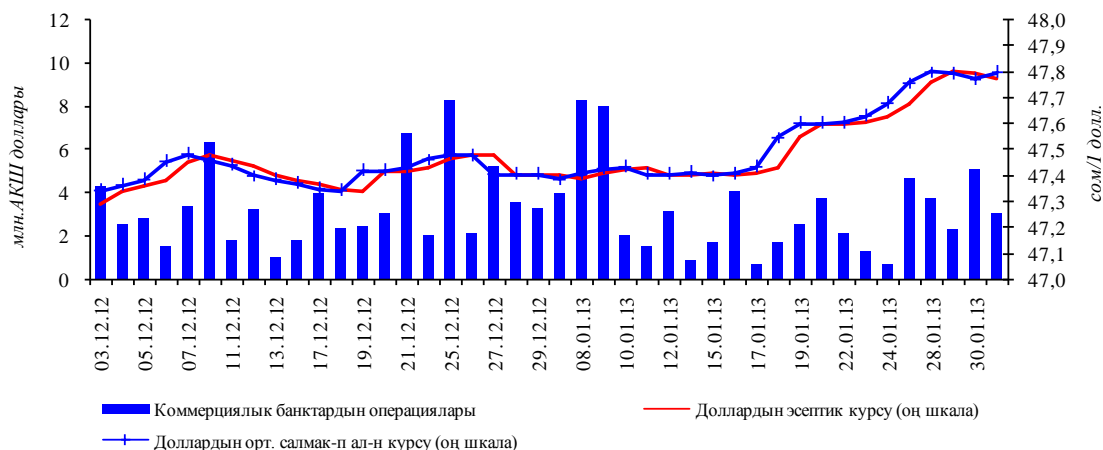

Валюта рыногу (2013-жылдын январь айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

2-график. Банктар аралык валюта тооруктарынын жана АКШ доллар курсунун динамикасы

Январь айында, өткөн жылдын акырында эле байкалган АКШ долларынын алмашуу курсу орточо өсүш тенденциясын сактап тургандыгы белгиленген. Ай ичинде америка валютасы 0,8 пайызга, 1 АКШ доллары үчүн 47,4012 сомдон 47,7696 сомго чейин кымбаттаган (2012-жылдын январь айында курс 0,6 пайызга жогорулаган). Бүтүндөй кароого алынган мезгил ичинде курстун өзгөрүү динамикасы ар тараптуу багыт алган, бирок декада сайын анын өсүш арымы акырындап күчөй баштаган. Мурдагыдай эле, үстөмдүк кылып турган импорттун сомдун курсуна карата басымын ооздуктап турган жеке адамдардын ички чек ара аркылуу акча которууларынын көлөмү 2012-жылдын январь айындагы тиешелүү көрсөткүчкө караганда 28,8 пайызга өсүп, 129,8 млн. АКШ долларын түзгөн¹.

Кароого алынган мезгил аралыгында чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операцияларынын көлөмү 22,3 млрд. сом өлчөмүндө түптөлүү менен 14,7 пайызга азайган. Рыноктун нак сегментинде сыяктуу эле, нак эмес сегментинде да ишкердик жигердүүлүктүн төмөнкүдөй төмөндөшү мунун себебинен болгон: коммерциялык банктардын нак операциялар көлөмү 15,9 млрд. сомго чейин

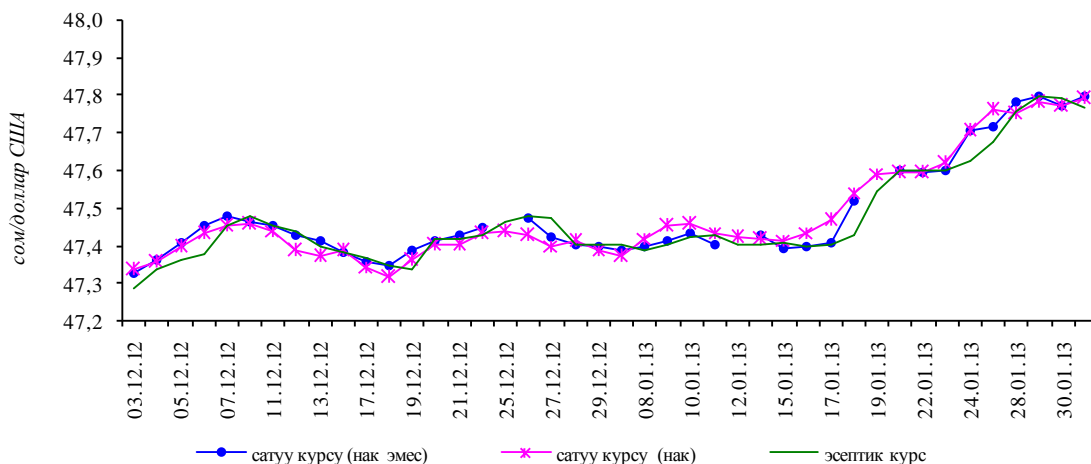
¹ Агылып чыгууну эске албаганда.

азайган, бул өткөн айда түптөлгөн тиешелүү көрсөткүчтөн 14,5 пайызга төмөн, коммерциялык банктардын жүзөгө ашырылган нак эмес операцияларынын көлөмү 3,3 млрд. сомду (-15,9 пайызды), ал эми алмашуу бюролорунун нак операциялары – 3,2 млрд. сомду (-14,1 пайызды) түзгөн.

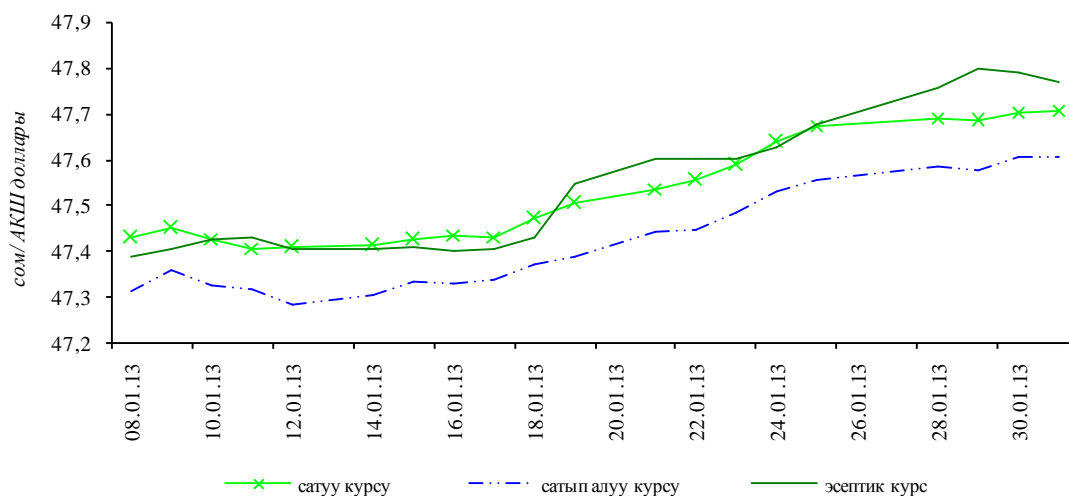
Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү коммерциялык банктар ортосунда келишилген бүтүмдөр көлөмүнүн азайуусунун эсебинен 61,1 млн. АКШ долларына (-19,0 пайызга) чейин төмөндөгөн. Кароого алынган мезгилде алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн алдын алуу үчүн жүргүзүлүүчү интервенциялары, ошондой эле коммерциялык банктар менен СВОП-операциялар да ишке ашырылган эмес.

Валюталардын түрлөрү боюнча алып кароодо алардын негизги түрлөрү боюнча операциялардын көлөмү төмөндөгөндүгү байкалган. Мында, жалпы ишке ашырылган операциялар көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында операциялардын салыштырма салмагы 1,3 пайыздык пунктка, 59,6 пайызга чейин, евро жана орус рублинде – 0,4 пайыздык пунктка, тиешелүүлүгүнө жараша 3,4 жана 30,1 пайызга чейин жогорулаган. Казак тенгесинде операциялардын үлүшү 2,0 пайыздык пунктка азайуу менен 6,9 пайыз чегинде калыптанган.

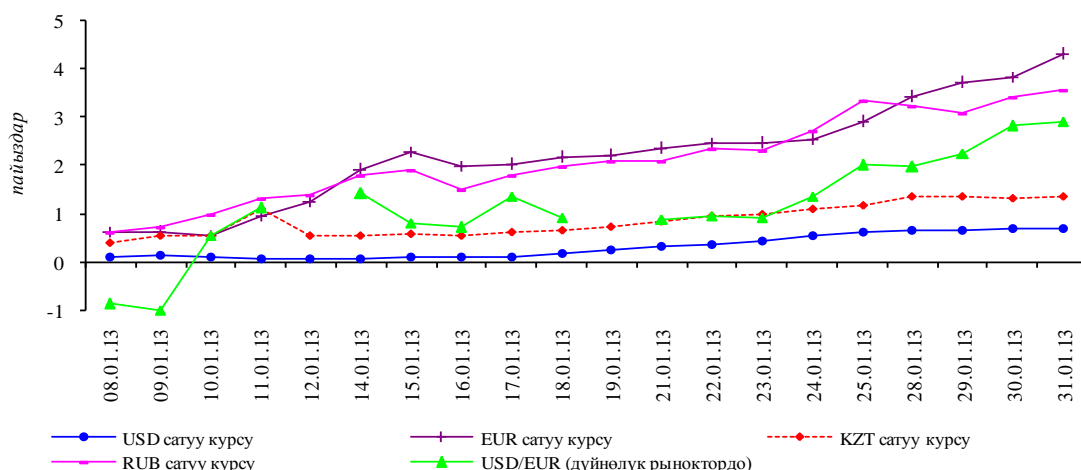
3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
Январь '2012 г.	16 603,8	3 735,1	22,5	10 272,7	61,9	2 596,0	15,6
Февраль	17 006,6	2 779,5	16,3	11 123,2	65,4	3 103,9	18,3
Март	19 121,0	3 583,7	18,7	12 287,9	64,3	3 249,3	17,0
Апрель	20 350,6	3 357,6	16,5	13 811,8	67,9	3 181,1	15,6
Май	22 178,7	4 749,7	21,4	14 164,9	63,9	3 264,1	14,7
Июнь	21 816,2	3 649,6	16,7	14 943,6	68,5	3 223,1	14,8
Июль	26 251,1	4 816,3	18,4	17 906,6	68,2	3 528,2	13,4
Август	27 886,3	5 568,0	20,0	18 670,4	67,0	3 647,9	13,1
Сентябрь	26 294,6	5 115,6	19,5	17 689,1	67,3	3 489,9	13,3
Октябрь	29 651,0	6 215,6	21,0	19 649,2	66,3	3 786,2	12,8
Ноябрь	28 722,7	5 018,0	17,5	19 820,7	69,0	3 884,0	13,5
Декабрь	26 180,1	3 958,3	15,1	18 549,8	70,9	3 672,1	14,0
Январь '2013	22 335,6	3 330,8	14,9	15 850,9	71,0	3 153,8	14,1

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
Январь '2012	16 603,8	10 613,6	63,9	804,8	4,8	3 840,3	23,1	1 340,1	8,1	5,1	0,0
Февраль	17 006,6	9 995,9	58,8	799,3	4,7	4 612,5	27,1	1 593,0	9,4	5,9	0,0
Март	19 121,0	11 570,1	60,5	738,8	3,9	5 208,2	27,2	1 597,7	8,4	6,1	0,0
Апрель	20 350,6	11 828,5	58,1	851,6	4,2	6 054,5	29,8	1 609,5	7,9	6,5	0,0
Май	22 178,7	13 619,2	61,4	763,8	3,4	5 899,4	26,6	1 887,6	8,5	8,7	0,0
Июнь	21 816,2	12 853,2	58,9	725,5	3,3	5 871,4	26,9	2 354,9	10,8	11,2	0,1
Июль	26 251,1	15 332,9	58,4	852,5	3,2	7 261,0	27,7	2 789,6	10,6	15,1	0,1
Август	27 886,3	16 310,4	58,5	783,4	2,8	7 674,5	27,5	3 109,5	11,2	8,4	0,0
Сентябрь	26 294,6	15 579,2	59,2	895,6	3,4	7 392,4	28,1	2 417,6	9,2	9,8	0,0
Октябрь	29 651,0	17 967,8	60,6	1 011,8	3,4	7 754,5	26,2	2 906,2	9,8	10,8	0,0
Ноябрь	28 722,7	17 122,7	59,6	931,1	3,2	7 595,5	26,4	3 065,3	10,7	8,0	0,0
Декабрь	26 180,1	15 270,4	58,3	799,9	3,1	7 780,8	29,7	2 322,7	8,9	6,3	0,0
Январь '2013	22 335,6	13 317,6	59,6	763,0	3,4	6 716,9	30,1	1 532,3	6,9	5,8	0,0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
Январь 2012	46,7757	61,4773	1,5405	0,3148	0,6%	2,4%	6,7%	0,5%
Февраль	46,4900	62,4547	1,6059	0,3149	-0,6%	1,6%	4,2%	0,0%
Март	46,8275	62,4819	1,5967	0,3169	0,7%	0,0%	-0,6%	0,6%
Апрель	46,8494	62,0428	1,5960	0,3169	0,0%	-0,7%	0,0%	0,0%
Май	46,9352	58,4085	1,4463	0,3173	0,2%	-5,9%	-9,4%	0,1%
Июнь	47,2445	59,4241	1,4396	0,3162	0,7%	1,7%	-0,5%	-0,4%
Июль	47,1487	57,7998	1,4640	0,3143	-0,2%	-2,7%	1,7%	-0,6%
Август	46,0274	57,8127	1,4341	0,3081	-2,4%	0,0%	-2,0%	-2,0%
Сентябрь	47,1484	61,0289	1,5250	0,3146	2,4%	5,6%	6,3%	2,1%
Октябрь	47,1513	60,9838	1,4952	0,3129	0,0%	-0,1%	-2,0%	-0,6%
Ноябрь	47,2578	61,3170	1,5217	0,3140	0,3%	0,5%	1,8%	0,4%
Декабрь	47,4012	62,6573	1,5607	0,3145	0,3%	2,2%	2,6%	0,2%
Январь 2013	47,7696	64,5105	1,5909	0,3167	0,8%	3,0%	1,9%	0,7%

4-таблица. Алмашуу бюлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
Январь 2012	0,3%	0,5%	0,9%	0,7%	0,0%	0,3%	0,3%	0,1%	-0,3%	1,8%	6,6%	0,3%
Февраль	0,3%	0,5%	1,0%	0,7%	0,1%	0,1%	0,3%	0,1%	-0,3%	1,7%	3,7%	0,2%
Март	0,3%	0,6%	0,8%	0,7%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,0%	0,4%	0,6%	-0,1%
Апрель	0,2%	0,5%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,4%	-0,6%	-1,1%	0,1%
Май	0,3%	0,5%	0,8%	0,7%	0,1%	0,2%	0,4%	0,1%	0,4%	-5,2%	-9,3%	0,4%
Июнь	0,3%	0,6%	0,8%	0,7%	0,0%	0,2%	0,4%	0,1%	0,6%	1,1%	-1,0%	-0,2%
Июль	0,2%	0,5%	0,7%	0,7%	0,0%	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	-2,6%	1,9%	-0,1%
Август	0,3%	0,5%	0,8%	0,5%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	-1,2%	0,3%	-1,0%	-2,0%
Сентябрь	0,3%	0,5%	0,6%	1,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,2%	0,8%	4,9%	4,8%	1,3%
Октябрь	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,4%	0,6%	-0,2%	-0,2%
Ноябрь	0,2%	0,4%	0,7%	0,7%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,3%	0,3%	1,5%	0,4%
Декабрь	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,9%	0,7%	-0,5%
Январь 2013	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	0,0%	0,2%	0,2%	0,1%	0,7%	4,3%	3,6%	1,4%